

ДО ЮВІЛЕЮ ПРОФЕСОРА АНТОНІНИ МИХАЙЛІВНИ ЯЩЕНКО

31 січня виповнилося 75 років від дня народження та 38 років наукової та педагогічної діяльності доктора медичних наук Ященко Антоніни Михайлівни, професора кафедри гістології, цитології та ембріології Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького. У 1964 році закінчила Львівське медичне училище №1. У 1965 році вона вступає до Львівського державного університету ім. Івана Франка на біологічний факультет. Ще у студентські роки під час виконання курсових і дипломних робіт проводила наукові дослідження з використанням гістологічних методів. Після закінчення університету працювала у лабораторії експрес-діагностики реанімаційного відділення клінічної лікарні Львівської залізниці. У цей час з'явилися перші наукові публікації, що стосувалися дослідження підшлункової залози при панкреатитах.

1982 року Антоніна Михайлівна була обрана за конкурсом на посаду асистента кафедри гістології, цитології та ембріології ЛНМУ. У 1986 році захистила кандидатську дисертацію «Гистофизиология подчелюстных слюнных желез потомства при нарушении баланса тиреоидных гормонов материнского организма», у якій вперше були описані процеси розвитку підщелепних слинних залоз потомства за умов гіпотирозу материнського організму, показаний процес становлення їх ендокринної функції. Визначну роль у науковому житті ювеллярки відіграла ерудована і цікава особистість – професор Є.С. Детюк, під керівництвом якої була виконана і захищена дисертація.

Після обрання у 1992 році на посаду доцента кафедри гістології, цитології та ембріології Антоніна Михайлівна активно включилася у навчально-методичну роботу кафедри: за її авторства опублікована низка методичних рекомендацій для студентів медичного та стоматологічного факультетів. У 1998 році за її співавторства вийшов друком навчально-методичний посібник для студентів стоматологічного факультету «Атлас мікроанатомії органів ротової порожнини», до складу якого увійшли фрагменти її власних наукових досліджень і який у 1999 році був відзначений нагородою Ярослава Мудрого Академії наук вищої школи України. У 2004 році Антоніна Михайлівна захистила докторську дисертацію «Лектини як маркери в нормі і патології», у якій відображено можливості використання методів лектиногістохімії у процесах диференціації клітин та діагностиці патологічних процесів.

Основним науковим напрямком Антоніни Михайлівни є вивчення вуглеводних детермінант як сигнальних молекул у процесах міжклітинної взаємодії, диференціації та проліферації клітин органів травної, ендокринної, репродуктивної систем експериментальних тварин та людини у процесі онтогенезу, порівняльно-видовому аспекті та патологічних процесах. Результатом наукових пошуків Антоніни Ми-

хайлівни стали наукові статті, кількість яких понад 250, у тому числі 2 авторських свідоцтва на винаходи. Під її керівництвом захищено 9 кандидатських дисертацій. Професор А.М.Яценко – співавтор Національних підручників з гістології, цитології та ембріології для студентів медичного (2018 р.) і стоматологічного (2020 р.) факультетів.

Професор Яценко А.М. читає лекції на медичному та стоматологічному факультетах університету. Її лекції базуються на принципах проблемного навчання, носять інтерактивний характер, збагачені новими фактами молекулярної біології, біохімії, генетики та клінічної морфології. Антоніна Михайлівна виступала з науковими доповідями на конгресах та конференціях, які проводилися в Україні та за її межами.

Близкучий лектор, Антоніна Михайлівна вміє захопити студентів та залучити їх до наукового пошуку. Створений під її керівництвом науковий студентський гурток є гордістю кафедри. Серія наукових студентських робіт, які проводились під її керівництвом з використанням методів лектиногістохімії відзначені нагородою Національної академії медичних наук України.

За її участю виконувались фрагменти наукових робіт присвячених дослідженню органів і тканин з використанням методів лектиногістохімії не тільки суміжних кафедр університету, а й інших вузів України та близького зарубіжжя.

Значну консультативну допомогу професор А.М. Яценко надавала при виконанні багатьох кандидатських та докторських дисертацій.

Високий науковий рівень Ювілярки, організаторські здібності, активна життєва позиція, творчий науковий підхід у вирішенні поставлених завдань, доброзичливість та вимогливість до себе визначають високий авторитет та повагу серед викладачів, співробітників та студентів університету.

*Колектив кафедри гістології, цитології та ембріології
Львівського національного медичного університету
імені Данила Галицького*